

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: Vít Žižka
Název bakalářské práce: Lexical stress variability in English (*Variabilita anglického slovního přízvuku*)

Vedoucí bakalářské práce: PhDr. Vladislav Smolka, Ph.D.
Oponent bakalářské práce: Mgr. Jaroslav Emmer

I. Cíl práce a jeho naplnění:

1. Cíl práce byl stanoven a naplněn v souladu s tématem
2. **Cíl práce byl naplněn s drobnými nedostatky**
3. Cíl práce byl adekvátní, ale jen částečně naplněný
4. Stanovený cíl nebyl naplněn

II. Struktura práce:

1. Logická, jasná a přehledná
2. **Přiměřená**
3. Uspokojivá
4. Nevhodná

III. Práce s literaturou:

1. Výborná: zvoleny a použity vhodné prameny v patřičném rozsahu
2. **Velmi dobrá práce s adekvátními prameny v patřičném rozsahu**
3. Průměrná práce s literaturou
4. Slabá, chybná nebo nedostačující

IV. Formální stránka:

1. Odpovídá všem stanoveným požadavkům
2. **Obsahuje drobné formální chyby**
3. Nesplňuje některé zásadní požadavky
4. Nesplňuje většinu stanovených požadavků

VI. Jazyková úroveň práce:

1. Výborná
2. Velmi dobrá
3. **Dobrá**
4. Podprůměrná

VII. Náročnost zpracování tématu:

1. Velmi vysoká
2. **Vysoká**
3. Střední
4. Nízká

Vyjádření vedoucího bakalářské práce:

Anglicky psaná bakalářská práce se zabývá kolísáním přízvuku v jedné a téže lexikální jednotce v angličtině, tedy tématem které bývá i v reprezentativních publikacích o fonetice/fonologii pojednáno jen okrajově (např. jako *word-stress instability*). Jedná se o jev, který českým uživatelům angličtiny působí značné obtíže a konfrontace s různými variantami umístění přízvuku u nich může v některých případech vyvolat nesprávný dojem, že anglický slovní přízvuk nehraje až tak významnou roli. Systematické zpracování tohoto tématu je tedy velmi záslužné.

V teoretické části práce se autor nejprve zabývá vymezením pojmu slovní přízvuk, popisuje jeho úrovně, fonologické rysy a také základní principy, jejichž pomocí lze pozici přízvuku ve slově předvídat (např. fonologickou a morfológickou strukturu slov, vliv přípon, atd.). Dále věnuje pozornost charakteristickým rysům slov, u nichž ke kolísání v pozici přízvuku dochází, a to zejména s důrazem na srovnání britského a amerického úzu, přičemž se s pomocí odborné literatury pokouší poukázat na systémové rozdíly.

Jádro praktické části tvoří obsáhlý abecední přehled slov, u nichž se variabilita přízvuku projevuje, získaný excerpce výslovnostního slovníku *Longman Pronunciation Dictionary* a opatřený transkripčním prepisem jednak dvou základních regionálních variant (*Received Pronunciation* pro britskou a *General American* pro americkou angličtinu), avšak doplněnými o další možné realizace. Tento abecední seznam lze považovat za nejvýznamnější výstup celé bakalářské práce. Ve stručném závěru už autor pouze rekapituluje postup práce a základní výsledky.

Jak už bylo řečeno výše, předložená bakalářská práce má vysokou praktickou hodnotu v tom smyslu, že zejména pokročilejším uživatelům angličtiny pomůže zlepšit konzistentnost užívání přízvukových variant v rámci jednoho regionálního standardu. Na druhé straně ovšem práce bohužel obsahuje řadu zbytečných, zejména jazykových či formálních nedostatků, které kazí výsledný dojem a z nichž uvedu pouze některé (čísla v závorkách odkazují na strany, kde se daný prořešek vyskytuje).

Zřejmě nejkřiklavějším nedostatkem je nesprávný pravopis jednoho z klíčových pojmů celé práce, konkrétně podstatného jména *pronunciation* (9); kromě této jediné standardní podoby se v práci opakovaně objevují varianty jako *pronountiations*, *pronuntiations* a *pronounciation*, které výrazně kvantitativně převažují nad standardním pravopisem (3, 7, 19, 23, 24, 25, 54, 55). Další nesprávně napsaná slova jsou např. *frequence* (3), *prerequisites* (23), *preffered* (23, 25), *prefrences* (24) či *vurnable* (zřejmě míněno *vulnerable*, 54). Několikrát se vyskytují chyby v užití číselné shody mezi podmětem a přísudkem: ... *prefixes does not influence ...* (13), ... *Cambridge dictionary do not consider ...* (23).

Nekonzistentní je užití kapitálek v klíčových slovech: Angličtina, Fonologie, Phonology (3) a v přehledu bibliografie u příjmení autorů, např. *Berg x POLDAUF* (56). V bibliografickém přehledu rovněž nejsou položky důsledně řazeny v abecedním pořadí podle jmen autorů ani není důsledně užíváno obvyklé konvence psaní názvů knižních publikací kurzívou.

V některých případech jsou nepřesné formulace zřejmě výsledkem vynechání části textu: *Noun-noun compounds usually have primary stress (on the first component) e.g. notebook ...* (13); jinde zřejmě nebylo použito správné slovo: *Blue bold words are pronountiations (sic) of primary stresses and black words without bold are secondary stresses* (= zřejmě míněno *variants*, 25). Dalším četným nedostatkem je absence členů.

Přes tyto dílčí nedostatky lze práci považovat za užitečnou v tom smyslu, že shromažďuje a přehledně prezentuje cenná data, a zejména z tohoto důvodu ji hodnotím známkou **velmi dobře**.

Práce splňuje základní požadavky kladené na tento typ prací, a proto ji doporučuji k ústní obhajobě.

Navrhovaná známka: velmi dobře

Otázky k obhajobě:

Co je přesně míněno formulací (citát z Poldaufa 1982) ... *one syllable words do not provide rhythmical context and therefore do not carry lexical stress* (3)?

Ve výuce (nejen) angličtiny jako cizího jazyka se často operuje s pojmem jazykové správnosti; jak se tento pojem jeví ve světle zjištěných skutečností a jak využít zjištěných poznatků ve výuce?

Jsou jazykové kategorie svým charakterem spíše binární nebo škálové?

Podpis vedoucího bakalářské práce:

Datum: 19. 8. 2019